

Sygn. akt I ACa 447/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Irena Ejsmont - Wiszowata
Sędziowie	:	SA Bogusław Dobrowolski (spr.) SO del. Jacek Malinowski
Protokolant	:	Sylwia Radek-Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w Ł.**

przeciwko **Powiatowi (...) w K.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży

z dnia 30 kwietnia 2018 r. sygn. akt I C 199/18

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.100 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.**

(...)

UZASADNIENIE

Powód - (...)w Ł. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Powiatu (...) kwoty 241.112,20 złotych z odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 134.602,98 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty i od kwoty 106.509,22 złotych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem należnej dotacji oraz kosztów procesu.

Pozwany Powiat (...) w ostatecznie sprecyzowanym stanowisku wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Łomży zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 128.448,38 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2013 r. aż do dnia 31 grudnia 2015 r. włącznie i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. aż do dnia zapłaty oraz kwotę 105.971,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 r. aż do dnia 31 grudnia 2015 r. włącznie i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. aż do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części; zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30.351 zł tytułem części kosztów procesu oraz zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami w pozostałym zakresie.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną.

Powód prowadzi działalność w zakresie szkolnictwa oraz aktywizacji zawodowej i społecznej młodzieży i osób dorosłych. W ramach prowadzonej przez siebie działalności powód od wielu lat prowadzi między innymi (...) w K., która od 1992 r. posiada uprawnienia szkoły publicznej. Podstawę prawną funkcjonowania tej szkoły stanowi ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.). Uchwałą nr (...) Rady Powiatu (...) z dnia 24 września 2008 roku, wydaną na podstawie art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) i art. 12 pkt 11 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1592 ze zm.) określono tryb udzielania i rozliczania dotacji na zadania oświatowe powiatu realizowane w szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych na terenie Powiatu (...) przez osoby prawne i fizyczne. W związku z prowadzeniem przez powoda (...) w K. w dniu 26 września 2011 roku powód sporządził wniosek o udzielenie dotacji na rok 2012, w którym podał, że planowana liczba uczniów (...) miała wynosić od stycznia do sierpnia 90 uczniów, a od września do grudnia 118 uczniów. Wniosek powoda o udzielenie dotacji na rok 2012 wpłynął do Starostwa Powiatowego w K. w dniu 27 września 2011 roku.

Z pisma Starostwa Powiatowego z dnia 5 października 2011 roku wynika, że wnioski o udzielenie dotacji na 2012 rok (...) złożył m.in. na szkołę publiczną: (...) w K. (...) w Ł. (szkoła publiczna dzienna). Planowana liczba uczniów w okresie I-VIII.2012 - 90 osób, w okresie IX-XII.2012 - 118 uczniów. W szkole tej na dzień 1 września 2011 roku uczyło się 88 uczniów. Kwota dotacji na jednego ucznia w 2011 roku ustalona przez pozwanego wynosiła 3.960 złotych rocznie tj. 330 złotych miesięcznie. W piśmie proponowano ustalenie w szkołach publicznych dotacji w wysokości 4.200 złotych rocznie, tj. 350 złotych miesięcznie na jednego ucznia, co miało stanowić wzrost dotacji w stosunku do roku 2011 o 6%. Jak wynika z protokołu nr (...) z posiedzenia Zarządu Powiatu (...) w dniu 10 października 2011 w punkcie 2. obrad przewidziano ustalenie wysokości dotacji w roku 2012 dla szkół publicznych i niepublicznych prowadzonych przez inne niż powiat podmioty, do uwzględnienia w projekcie budżetu powiatu na rok 2012. Zarząd ostatecznie postanowił zwiększyć stawkę dotacji w stosunku do poprzedniego roku o 3%. Miesięczna kwota ustalonej dotacji na jednego ucznia od 1 stycznia 2012 roku wynosiła 340 złotych.

Pismem z 16 lutego 2012 roku powód zwrócił się do Starosty (...) o zwiększenie dotacji dla szkół w K., prowadzonych przez powoda. Wskazał w uzasadnieniu między innymi, że dotacja przyznana w roku 2012 na poziomie z lat ubiegłych tylko w części pokrywa fundusz płac nauczycieli, co przy zwiększających się w każdym roku kosztach utrzymania niekorzystnie wpływa na rozwój szkół. Jak wynika z protokołu nr (...) z posiedzenia Zarządu Powiatu (...) w dniu 15 marca 2012 roku, na posiedzeniu tym rozpatrywano wniosek (...) w K. o zwiększenie dotacji dla szkół (pismo z 16 lutego 2012 roku). Zarząd postanowił zwiększyć dotację dla szkół prowadzonych przez powoda, do wysokości subwencji, z dniem 1 marca 2012 roku. Miesięczna kwota ustalonej dotacji na jednego ucznia od 1 marca 2012 roku wynosiła 393 złotych.

Według informacji miesięcznych złożonych przez powoda w 2012 roku ilość uczniów w (...) w K. za rok 2012 wynosiła ogółem (...) uczniów (w styczniu 94 uczniów, w lutym 93 uczniów, w marcu 93 uczniów, w kwietniu 93 uczniów, w maju 94 uczniów, w czerwcu 94 uczniów, w lipcu 93 uczniów, w sierpniu 93 uczniów, we wrześniu 74 uczniów, w październiku 73 uczniów, w listopadzie 73 uczniów i w grudniu 71 uczniów).

Według powoda dotacje otrzymane za rok 2012 dotyczyły ilości rzeczywistej (...) uczniów (w styczniu 94 uczniów, w lutym 93 uczniów, w marcu 93 uczniów, w kwietniu 93 uczniów, w maju 94 uczniów, w czerwcu 94 uczniów, w lipcu

93 uczniów, w sierpniu 93 uczniów, we wrześniu 74 uczniów, w październiku 73 uczniów, w listopadzie 73 uczniów i w grudniu 71 uczniów), a kwota przekazanej dotacji ogółem wynosi 398.023 zł.

Według pozwanego rzeczywista ilość uczniów w (...) w K. wynosiła 1040 uczniów (w styczniu 94 uczniów, w lutym 93 uczniów, w marcu 93 uczniów, w kwietniu 93 uczniów, w maju 94 uczniów, w czerwcu 94 uczniów, w lipcu 94 uczniów, w sierpniu 94 uczniów, we wrześniu 74 uczniów, w październiku 73 uczniów, w listopadzie 73 uczniów i w grudniu 71 uczniów), a kwota należnej dotacji ogółem, przekazana (...) Szkole Zawodowej w K., wynosiła 398.809 zł.

W rozliczeniu rocznym Starostwa za 2012 roku wykazano kwotę dotacji dla (...)w wysokości 398.809 złotych. Rozliczenie roczne dokonane przez powoda wskazuje na kwotę otrzymanych dotacji dla (...)w wysokości 398.023 złotych. Różnica wynika z wykazania przez Starostwo w miesiącach lipiec - sierpień 2012 roku kwot dotacji w (...) w takiej wysokości jaka była w czerwcu 2012 roku (to jest dotacji wyższych). Inna jest kwota dotacji dla Technikum Publicznego (niższa o tę samą kwotę). Suma dotacji (...) jest zgodna z kwotą przekazaną na konto. Szkoła w informacjach wykazuje mniejszą liczbę uczniów (...)wyższą w (...) aniżeli przyjęło to Starostwo.

Na posiedzeniu Zarządu Powiatu (...) w dniu 16.10.2012 r. Zarząd ten zatwierdził wysokość dotacji na ucznia na rok 2013 r., a kwota dotacji dla szkół publicznych wynosiła 412 złotych miesięcznie na jednego ucznia. Kwota dotacji za 2013 r. wskazana przez Starostwo i przekazana w związku z nauczaniem 826 uczniów jest zgodna z kwotą wskazaną przez powoda w rozliczeniach.

Część oświatowa subwencji ogólnej przysługującej na szkołę prowadzoną przez powoda składa się z kwoty bazowej części oświatowej według finansowego standardu A podziału części oświatowej na realizację zadań szkolnych oraz kwoty uzupełniającej części oświatowej według wag P zwiększających finansowy standard A na realizację zadań szkolnych.

Zgodnie z metryczką subwencji oświatowej dla powiatu (...) w roku 2012 finansowy standard A podziału subwencji ustalony został na kwotę 4.942,4245 zł skorygowaną o wskaźnik korygujący Di w wymiarze o, (...), powiększoną o wagę P7 (0,082) oraz o wagę P8 (0,19) co daje łącznie kwotę 6.157,52 zł na jednego ucznia rocznie, tj. 513,13 zł na ucznia miesięcznie.

W dniu 24 września 2012 roku powód sporządził wniosek o udzielenie dotacji na rok 2013, w którym podano, że planowana liczba uczniów (...)w K. będzie wynosić od stycznia do sierpnia 80 uczniów, a od września do grudnia 90 uczniów. Wniosek powoda o udzielenie dotacji na rok 2013 wpłynął do Starostwa Powiatowego w K. w dniu 27 września 2012 roku. Zgodnie z protokołem nr (...) z posiedzenia Zarządu Powiatu K. w dniu 16 października 2012 roku, Zarząd zatwierdził wysokość stawki dotacji na ucznia dla szkół publicznych na rok 2013 według propozycji przedstawionych w piśmie z dnia 10 października 2012 roku. Kwota dotacji dla szkół publicznych wynosiła miesięcznie 412 zł na jednego ucznia.

Według informacji miesięcznych złożonych przez powoda w 2013 roku ilość uczniów w (...)w K. za rok 2013 wynosiła ogółem 826 uczniów (w styczniu 71 uczniów, w lutym 70 uczniów, w marcu 70 uczniów, w kwietniu 70 uczniów, w maju 71 uczniów, w czerwcu 71 uczniów, w lipcu 71 uczniów, w sierpniu 71 uczniów, we wrześniu 63 uczniów, w październiku 66 uczniów, w listopadzie 66 uczniów i w grudniu 66 uczniów).

Według pozwanego rzeczywista ilość uczniów w (...)w K. też wynosiła 826 uczniów (w styczniu 71 uczniów, w lutym 70 uczniów, w marcu 70 uczniów, w kwietniu 70 uczniów, w maju 71 uczniów, w czerwcu 71 uczniów, w lipcu 71 uczniów, w sierpniu 71 uczniów, we wrześniu 63 uczniów, w październiku 66 uczniów, w listopadzie 66 uczniów i w grudniu 66 uczniów), a kwota należnej dotacji ogółem, przekazana (...)w K., wynosiła 340.312 zł.

Kwota wypłaconej dotacji za rok 2013 wskazana przez Starostwo (340.312 zł) jest zgodna z kwotą wykazaną w rozliczeniach przez powoda.

Zgodnie z metryczką subwencji oświatowej dla powiatu (...) w roku 2013 finansowy standard A podziału subwencji ustalony został na kwotę 5.163,085 zł skorygowaną o wskaźnik korygujący Di w wymiarze o, (...), powiększoną o wagę P7 (0,082) oraz o wagę P8 (0,19) co daje łącznie kwotę 6.491,35 zł na jednego ucznia rocznie, tj. 540,95 zł na ucznia miesięcznie.

Należna na rzecz powoda różnica pomiędzy dotacją ustaloną w wysokości kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez powiat (...) a kwotą otrzymaną przez powoda wynosi: za rok 2012 - 128.448,38 zł i za rok 2013 - 105.971,75 zł.

W piśmie jako ostatecznym wezwaniem do zapłaty z 21 października 2016 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 134.602,98 zł stanowiącej uzupełnienie należnej dla powoda dotacji za rok 2012 oraz do zapłaty kwoty 106.509,22 zł stanowiącej uzupełnienie należnej dla powoda dotacji za rok 2013.

W piśmie z 27 grudnia 2016 roku Starosta K. w nawiązaniu do prowadzonych rozmów oraz pisemnego wniosku powoda z 5.10.2015 roku o ponowne ustalenie dotacji za lata (...) dla (...)w K., (...) w K. i(...)w K., informował powoda, że akceptuje wykazane w tym wniosku wysokości niedopłaty dotacji za lata 2010-2014 dla (...)w K. w wysokości 616.128,70 zł.

Sąd Okręgowy zauważył, że analiza księgi uczniów i informacji o stanie uczniów wykazywanych przez powoda w poszczególnych miesiącach w zestawieniu dołączonym do pisma z dnia 23 maja 2017 r. wskazuje na istniejące niejasności. Dlatego zdaniem tego Sądu zasadnym było wyliczenie należnej powodowi dotacji w dwóch wersjach. W wersji I uwzględniono wymienionego wyżej ucznia przy ustalaniu kwoty należnych dotacji do sierpnia 2013 roku i przyjęto, że uczeń ten skończył szkołę w czerwcu 2013 roku, a w wersji II - pominięto wymienionego wyżej ucznia przy ustalaniu należnych dotacji od 1 września 2012 roku;

- w miesiącach lipiec - sierpień 2012 roku w wyliczeniach dotacji w opinii biegłej z zakresu rachunkowości nie uwzględniono ucznia figurującego pod numerem (...) księgi uczniów; z adnotacji w księdze wynika, że uczeń zrezygnował z nauki i został wypisany ze szkoły w dniu 5 czerwca 2012 roku natomiast powód wykazał tego ucznia w zestawieniu dołączonym do pisma w miesiącach lipiec - sierpień 2012 roku;

- w szczegółowej informacji o stanie uczniów załączonej do pisma z dnia 23 maja 2017 roku wykazano w miesiącach styczeń 2012-sierpień 2012 uczennicę figurującą w księdze pod numerem (...); uczennica ta rozpoczęła naukę w szkole w dniu 1 września 2011 roku w klasie 1a w zawodzie sprzedawcy; w księdze jest informacja, że nie ukończyła szkoły - nie otrzymała promocji ale nie podano daty wypisania ze szkoły; w opinii biegłej z zakresu rachunkowości przyjęto, że uczennica ta nie zdała do drugiej klasy oraz przyjęto rok szkolny nauki od 1 września 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku;

Według założeń wersji I opinii:

- liczba uczniów ogółem w roku 2012 wynosiła (...) uczniów (w styczniu 94 uczniów, w lutym 93 uczniów, w marcu 93 uczniów, w kwietniu 93 uczniów, w maju 94 uczniów, w czerwcu 94 uczniów, w lipcu 92 uczniów, w sierpniu 92 uczniów, we wrześniu 74 uczniów, w październiku 73 uczniów, w listopadzie 73 uczniów i w grudniu 71 uczniów); za rok 2012: kwota dotacji to 513,13 zł miesięcznie na jednego ucznia, kwota należna ogółem to 531.602,68 zł, kwota przekazana to 398.023,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) wynosi 133.579,68 zł. Po uwzględnieniu kwoty 786 zł, którą według Starostwa przekazano dodatkowo powodowi za miesiąc lipiec-sierpień na dwóch uczniach: kwota należna ogółem to 531.602,68 zł, kwota przekazana to 398.809,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) - 132.793,68 zł;

- liczba uczniów ogółem w roku 2013 wynosiła 826 uczniów (w styczniu 71 uczniów, w lutym 70 uczniów, w marcu 70 uczniów, w kwietniu 70 uczniów, w maju 71 uczniów, w czerwcu 71 uczniów, w lipcu 71 uczniów, w sierpniu 71 uczniów, we wrześniu 63 uczniów, w październiku 66 uczniów, w listopadzie 66 uczniów i w grudniu 66 uczniów); za

rok 2013: kwota dotacji to 540,95 zł miesięcznie na jednego ucznia, kwota należna ogółem to 446.824,70 zł, kwota przekazana 340.312,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) – 106.512,70 zł.

Według założeń wersji II opinii:

- liczba uczniów ogółem w roku 2012 wynosiła (...) uczniów (w styczniu 94 uczniów, w lutym 92 uczniów, w marcu 93 uczniów, w kwietniu 93 uczniów, w maju 94 uczniów, w czerwcu 93 uczniów, w lipcu 91 uczniów, w sierpniu 91 uczniów, we wrześniu 73 uczniów, w październiku 71 uczniów, w listopadzie 71 uczniów i w grudniu 70 uczniów); za rok 2012: kwota dotacji to 513,13 zł miesięcznie na jednego ucznia, kwota należna ogółem to 526.471,38 zł, kwota przekazana 398.023,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) – 128.448,38 zł; po uwzględnieniu kwoty 786 zł, którą według Starostwa przekazano dodatkowo powodowi za miesiąc lipiec-sierpień na dwóch uczniów: kwota należna ogółem to 526.471,38 zł, kwota przekazana to 398.809,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) – 127.662,38 zł;

- liczba uczniów ogółem w roku 2013 wynosiła 825 uczniów (w styczniu 70 uczniów, w lutym 70 uczniów, w marcu 70 uczniów, w kwietniu 70 uczniów, w maju 71 uczniów, w czerwcu 71 uczniów, w lipcu 71 uczniów, w sierpniu 71 uczniów, we wrześniu 63 uczniów, w październiku 66 uczniów, w listopadzie 66 uczniów i w grudniu 66 uczniów); za rok 2013: kwota dotacji to 540,95 zł miesięcznie na jednego ucznia, kwota należna ogółem to 446.283,75 zł, kwota przekazana 340.312,00 zł, różnica (kwota należna – kwota przekazana) – 105.971,75 zł.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy przyjmując za miarodajną wersję II opinii biegłej z zakresu rachunkowości ustalił, że różnica pomiędzy kwotami dotacji wyliczonymi według faktycznej ilości uczniów a kwotami dotacji przekazanymi powodowi przez stronę pozwaną - za rok 2012 wynosi 128.448,38 zł natomiast za rok 2013 różnica taka wynosi 105.971,75 zł. Tym samym powództwo w znacznej części Sąd ocenił jako uzasadnione i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 128.448,38 zł i 105.971,75 zł wraz ze stosownymi odsetkami.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd podał art. 80 ust 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (w brzmieniu obowiązującym zarówno na dzień 31 grudnia 2012 roku, jak i 31 grudnia 2013 roku) w zw. z art. 353 § 1 k.c.

O odsetkach od zasądzonych kwot Sąd postanowił na mocy art. 481 § 1 k.c. Wskazał, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2012 r. w przypadku dotacji za rok 2012 i do dnia 31 grudnia 2013 roku w przypadku dotacji za rok 2013 strona pozwana dysponowała niezbędnymi danymi do ustalenia wysokości dotacji przysługujących powodowi, w związku z czym należało zasądzić od zasądzonej kwoty 128.448,38 zł ustawowe odsetki od dnia 1 stycznia 2013 roku aż do dnia 31 grudnia 2015 roku włącznie i ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a także należało zasądzić od zasądzonej kwoty 105.971 zł ustawowe odsetki od dnia 1 stycznia 2014 roku aż do dnia 31 grudnia 2015 roku włącznie i ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

Powyższy wyrok w części uwzględniającej powództwo zaskarżył pozwany. Zarzucał Sądowi naruszenie następujących przepisów prawa materialnego i postępowania:

1) art. 80 ustawy o systemie oświaty w związku z jego zmianą dokonaną art. 26 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 19 marca 2009 r.;

2) art. 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego w zakresie przeprowadzenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego lub innej opinii na okoliczność ustalenia wysokości należności wyrównania dotacji należnej powodowi za lata 2012 i 2013 z tytułu prowadzonej przez (...) w K., w oparciu o faktycznie poniesione wydatki bieżące przewidziane na ucznia w zasadniczej szkole zawodowej w tych latach;

3) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia przez Sąd I instancji zebranego w sprawie materiału dowodowego i dokonanie jego błędnej oceny z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów, w sposób dowolny, wybiórczy i sprzeczny z zasadami logiki, a także doświadczenia życiowego, co w konsekwencji

doprowadziło do poczynienia przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych, w szczególności zaś na ustaleniu, że „wypłata wyrównania dotacji zasądzona wyrokiem sądowym będzie podlegała rygorom tak jak w przypadku dotacji, które zostały udzielone przez Powiat w normalnym trybie” oraz zasądzenie od pozwanego jedynie wyliczonej matematycznie różnicy sum należnych wg przepisów i otrzymanych faktycznie;

4) art. 322 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy właściwe wyliczenie wyrównania dotacji jest utrudnione

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez prawidłowe wyliczenie należnej powodowi kwoty wyrównania dotacji, po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wnosił również o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie

Sąd Okręgowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne. Ustalenia te w przeważającej mierze bezsporne, Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne. Uznał tym samym, że nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentów zawartych w pisemnym uzasadnieniu wyroku, nota bene które to w pełni odpowiada kryteriom z art. 328 § 2 k.p.c.

W pierwszej kolejności wymaga ponowne odniesienie się do kwestii nieważności postępowania z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej, który to zarzut był podniesiony przez pozwanego na etapie postępowania przed Sądem I instancji. Stwierdzić w tym względzie należy, że o jego nietrafności przekonuje także najnowsze stanowisko judykatury wyrażone m.in. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2018 r., V CSK 569/17 oraz z dnia 19 czerwca 2018 r., IV CSK 61/18, jak również w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2018 r., I ACa 783/17, w świetle którego sprawy takie jak niniejsza, tj. o dotacje w trybie art. 80 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) mają charakter spraw cywilnych i mogą być rozstrzygane przez sądy powszechne.

Gdy chodzi o pozostałe zarzuty, które w swym podstawowym zrębie były zarzutami naruszenia prawa procesowego przypomnieć w tym miejscu należy, że zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar przedstawiania materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem. Artykuł 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.12.2003 r., sygn. akt I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12; wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/poz. 76 wraz z głosa aprobującą A. Zielińskiego, Palestra 1998/1-2/204).

Mając na uwadze powyższe zasady, Sąd Apelacyjny zauważa, że stanowisko powoda zostało wsparte dowodem w postaci opinii biegłej z zakresu rachunkowości. Przy czym opinia ta zasadniczo nie była ostatecznie podważona przez strony. Strona pozwana czyniła jedynie zarzuty co do tego, że biegła nie rozliczyła tych dotacji, które wcześniej zostały powodowi przekazane. Sąd Okręgowy słusznie pominął w tym względzie wnioski dowodowe o uzupełnienie opinii

biegłej. W świetle art. 286 k.p.c. nie można bowiem przyjąć, że sąd jest zobowiązany dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (por. wyrok SN z dnia 15 listopada 2001 r., sygn. akt II UKN 604/00, opubl. LEX nr 152742). W takiej sytuacji sąd byłby wszakże zobligowany do uwzględnienia także kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (por. wyrok SN z dnia 10 stycznia 2002 r., sygn. akt II CKN 639/99, opubl. LEX nr 53135). Potrzeba powołania innego biegłego powinna więc wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 10 stycznia 1999 r., sygn. akt I PKN 20/99, opubl. LEX nr 43650). Powinna ona być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii, a nie wynikać z przeświadczenia strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (wyrok SN z dnia 27 czerwca 2001 r., sygn. akt II UKN 446/00, opubl. LEX nr 76245). Nie można przy tym tracić też z pola widzenia tego, że przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu. W konsekwencji nie są miarodajne dla oceny tego dowodu niekonkurencyjne z nim oceny stron co do faktów będących przedmiotem opinii. I jakkolwiek opinia biegłego, podobnie zresztą jak i inne dowody, podlega ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., to jednak to, co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (por. wyrok SN z dnia 7 listopada 2000 r., sygn. akt I CKN 1170/98, opubl. LEX nr 46096). Specyfika oceny tego dowodu wyraża się bowiem w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej. Nadaje to pierwszorzędne znaczenie przy tej ocenie kryterium poziomu wiedzy biegłego (por. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt I UK 352/11, opubl. LEX nr 1224674).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego kwestia rozliczenia dotacji nie mogła być uwzględniona z uwagi na podniesienie jej przez pozwaną dopiero pod koniec procesu, już po przekazaniu sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Działania strony pozwanej były więc spóźnione. Chybiony był więc zarzut naruszenia przepisów 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., który to zarzut apelujący utożsamiał z zaniechaniem przez Sąd dopuszczenia wnioskowanego przez niego dowodu. Sąd bowiem w ramach swoich kompetencji orzeczniczych uprawniony jest zgodnie z dyspozycją art. 227 k.p.c. do selekcji zgłaszanych dowodów jako skutku dokonanej oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć. Dowody, które nie odpowiadają tym kryteriom, sąd jest zatem uprawniony pominać, a te które spełniają powyższe wymogi uwzględnić. W niniejszej sprawie natomiast, wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego, ocena Sądu Okręgowego co do istotności faktów, które miały być stwierdzone wnioskowanym dowodem była prawidłowa. Sygnalizowany przez pozwanego dowód w świetle powyższych wskazań nie doprowadziłby bowiem do odmiennej oceny okoliczności faktycznych, skutkującej w rezultacie możliwością wzruszenia rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Tym samym działanie pozwanego, zmierzające w istocie do tego, aby uzyskać jakiś środek dowodowy po to, by ewentualnie później sformułować bliżej nieokreślone roszczenie pod adresem strony powodowej, nie mogło odnieść oczekiwanego skutku. Samo żądanie rozliczenia jest bowiem niewystarczające na gruncie postępowania w sprawach cywilnych.

Powyższe przesądzało także o bezzasadności zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 80 ustawy o systemie oświaty w związku z jego zmianą dokonaną art. 26 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 19 marca 2009 r. Pomijając już to, że skarżący nie odnosi się szerzej do tego zarzutu w uzasadnieniu środka odwoławczego, wskazać trzeba, co słusznie podnosi autor odpowiedzi na apelację, że powyższa zmiana legislacyjna wprowadziła jedynie zasadę, zgodnie z którą organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego przysługuje uprawnienie do kontrolowania prawidłowości wydatkowania dotacji. Nie wynika z niej natomiast zakaz dochodzenia roszczenia o zapłatę należnej dotacji.

Sąd Apelacyjny pragnie również zauważyć, że nieobowiązujący już art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty stanowił, że dotacje są przekazywane na rachunek bankowy szkoły w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do 15 grudnia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego

tak sformułowany przepis na gruncie prawa cywilnego należy odczytywać w ten sposób, że przepis ten określał termin, kiedy świadczenie powinno być przez dłużnika spełnione. Jeżeli dłużnik uchybia temu terminowi, popada w opóźnienie co w konsekwencji rodzi obowiązek zapłaty odsetek ustawowych z tego tytułu. Okoliczność podnoszona przez pełnomocnika strony pozwanej, w świetle której była jakaś nieformalna umowa między stronami, że dotychczas wypłacona dotacja miała wystarczać stronie powodowej do prowadzenia szkoły miała tutaj charakter drugorzędny. W konsekwencji w żaden sposób nie mogła ona zniweczyć roszczenia strony powodowej o zapłatę odsetek ustawowych za nieterminowe spełnienie świadczenia (art. 481 § 1 k.c.).

Podsumowując, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do podważenia prawidłowości zaskarżonego wyroku.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę stanowiło wynagrodzenie jego pełnomocnika, ustalone po myśli § 2 pkt 7 w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.)

(...)